

Óvodapedagógusok II. Országos Fesztiválja Püspökladány 2012.

„Óvodai nevelés a Művészetek Eszközeivel”

A Kórusfesztiválok világában igazi újdonság volt az **Óvodapedagógusok Országos Szakmai Egyesülete** szervezésében a három éve megrendezett Óvodapedagógus Kamarakórusoknak első nagyszerű bemutatkozása. Az óvónők napi munkáját a kicsinyekkel való foglalkozás során át- meg átszövi az ének-zene, önálló szereplésre mégis ritkán van alkalom, vagy ritkán vállalkoznak arra.

Most, hogy második alkalommal lehettünk Püspökladány vendégszerető városában, „A püspökladányi Egyesített Óvodai Intézmény nevelőtestülete” meghívására, már az összehasonlítás révén is pozitív eredményekről szólhatunk. Több kórus jelentkezett mint három éve, mindnyájan igényes, szép műsorral szerepeltek, a magyar kórusirodalom klasszikusaiból válogatva. Tisztelet és elismerés illeti mindnyájukat, hogy napi munkájukon túl vállalják a közös próbákat, a nyilvános szereplést. Ugyanakkor ez a különmunka hozzájárul a szakmai fejlődésükhöz is, az országos találkozón való részvétel emellett tágitja ismereteiket, tapasztalataikat.

Ebben az évben Kodály Zoltán születésének 130-ik évfordulójára, emlékezve ennek a jelentősége méltóképp érvényesült az előadott művek során. **Bartók** és **Kodály** barátsága közös érdeklődésük a népdalgyűjtés jelentőségének felismerésével kezdődött, mindkét művész gyűjtéseiből válogatva, a szépen összeállított népdalcsokok méltó helyet foglaltak el a Kórusfesztivál műsorában. Kodály Zoltán tanítványa volt a Zeneakadémia zeneszerzős tanszakán **Bárdos Lajos**, mindkettejük tanítványa **Szőnyi Erzsébet**. Kodály tanítványai megértették és átértékelték a gyermekek részére írt kórusművek jelentőségét, tovább gazdagították e kórusirodalmat, mely széles válogatási lehetőséget biztosít kicsinyek és nagyok számára. Nagyon jó érzéssel válogatva szólaltatott meg ezen zeneszerzők művei közül néhányat minden közreműködő együttes.

E négy zeneszerző műveiből való válogatásban érvényesült a hagyományörzés legszebb vonala, ugyanakkor a sokszínűség, hogy bátran válogattak a különböző művek közül, hiszen e szerzők, különös figyelemmel állították össze gyűjteményeiket a különböző korosztályok és felkészültségű együttesek számára.

Az ünnepi műsor a Katolikus Templomban volt. Az ünnepi köszöntőt **Dombi Imréné** polgármester asszony gondolatait tolmácsolva **Szabó Attiláné** tanácsnok asszony mondta el. A „Zene és nevelés” állt gondolatainak központjában, aminek kiteljesítését az apró emberpalánták életében az óvodapedagógusok alakítják, formálják. Külön köszönetet mondott a

püspökladányi óvodákban dolgozóknak, akik a szeretet követői, értéket és példát mutatnak, mosolyukkal bizalmat keltenek. E találkozó alkalmával munkájuk és városuk jó hírét továbbítják az országban, e nagy múltú város népi kultúrájának és zenéjének értékes hagyományát ismertetik meg.

A fellépő kórusok:

Nefelejcs kórus, Nefelejcs Művészeti Modellóvoda – **Edelény**

– Karvezető: *Flaskó Attiláné*

Szivárvány Kamarakórus, Bartók Művészeti Bázisóvoda – **Győr**

– Karvezető: *Halász Katalin*

Gyöngyöskoszorú Népdalkör, Művészeti Óvoda – **Mikóháza**

– Karvezető: *Hutkai Dánielné*

Forrai Kórus, Diána Művészeti Bázisóvoda – **Sátoraljaújhely**

– Karvezető: *Nagy Péterné*

Festetics Karolina Művészeti Bázisóvoda Kamarakórusa – **Kaposvár**

– Karvezető: *Tóthné Keszeg Ildikó*

Rozmaring Énekegyüttes, Egyesített Óvodai Intézmény Művészeti Bázisóvodái – **Püspökladány** – Karvezető: *Gombosné Kálóczy Róza*

A hangversenyt követően a szereplés izgalmát vidám fotózás, baráti beszélgetés váltotta fel, majd valamennyien a vendéglátó „Katica Művészeti Bázisóvodába” indultak, ahol az óvoda szép kertjében még egy különleges élmény várt az odaérkezőkre.

KOPJAFÁ AVATÓ ÜNNEPSÉG

A vendéglátó Intézményvezető *Papp Lászlóné* köszöntője:

Kedves Vendégeink!

Engedjék meg, hogy egy személyes élményem felidézésével kezdjem mondanómat:

Néhány hónapja eljött hozzám Kertészné Bérczes Júlia – Júlia óvó néni, és nagy izgalommal adott át egy számára nagy értékű kincset: Brunszvik Teréz 150 éve készült képmását. Az ajándék átadásakor elmondta nekem intelmeit is, és megkért, hogy majd ha én nyugdíjba megyek, annak az óvónőnek adjam oda ezt a képet, akit méltónak tartok arra, hogy tovább őrizze...

Ezen a délelőttön a beszélgetésünk hatására fogalmazódott meg bennem az emlékoszlop állításának gondolata. Ekkor már készültünk a kórusfesztiválra, és a kollégáimmal együtt úgy döntöttünk méltó alkalom lehet a fesztivál a kopjafa avatására.

A megvalósulást két művészember segítette: a kopjafát a Bakonszegen élő Balázs József népművész faragta, és Győrfi Lajos segített megkomponálni a teret, ahol méltó helye lesz. Nagy örömünkre Győrfi Lajos nekünk adományozta Kodály Zoltán bronz plakettjét, amely szerves egységet alkot a kopjafával.

A későbbiekben szeretnénk elkészíttetni a Forrai Katalint és Brunszvik Terézt ábrázoló plaketteket is. Tisztelegni szeretnénk ez alkalomból az óvodapedagógiára nagy hatással lévő elődeinkre. Mert ma is csak akkor lehet jó óvónő valaki, ha átörököltette munkájába Brunszvik Teréz felvilágosultságát, Kodály Zoltán szellemiségét, Forrai Katalin szorgalmát és a kisgyer-

mekkori nevelés iránti alázatát. Ők a múltat..., mellettem itt vannak a gyermekek akik a jövőt jelképezik.

Álljon itt, az országunk keleti részén – Püspökladányban – intő jelként a mindenkori jelen számára ez a gyönyörű kopjafa, hogy soha el ne felejtődjék a bölcsesség,

„Múltnak kövéből épül fel jelen, s jövő”

Brunszvik Terézzel

A 2012 évi május-júniusi Veranda című lapban megjelent cikk alapján egy jól összeállított emlékezés hangzott el *Zagyváné Varga Ilona* tolmácsolásában. Idézzük:

Csodálatos, apaközpontú gyermekkor volt a Brunszvik gyermekeké. Gróf Brunszvik Antal, Mária Terézia, majd II. József kancelláriai tisztviselője igazi paradicsomi jelent alakított ki csemetéinek, Teréznek, Jozefinnek és Ferencnek a martonvásári, 8 ezer holdnyi birtokon.

A felvilágosult apa már egészen korán megismertette gyermekeivel a klasszikus műveltséget.

Teréz, a legidősebb lány volt a lelelkesebb, legérzékenyebb hármuk közül. Falta a könyveket, elolvasott mindent, ami a keze ügyébe került. És a zene! Természetesen egyikük életéből sem maradhatott ki a muzsika. Mindhárman kitűnően zongoráztak, gyakran szórakoztatták családjukat házi muzsikálással.

Az idilli életnek az apa 1792-ben bekövetkezett halála vetett véget. Brunszvikné szigorú, racionalista asszony volt, így nem csoda, ha a gyerekek, különösen az érzékeny Teréz magányosnak, gyámoltalannak érezte magát apja elvesztése után.

Az anya eldöntötte, hogy kiházasítja gyermekeit, ezért 1799-ben Bécsbe indult, hogy bemutassa két eladó lányát a társaságnak. Azt tervezte, hogy felkéri Ludvig von Beethovent a fiatal zeneszerzőt, hogy bécsi tartózkodásuk alatt legyen a két grófkisasszony zongoratanára.

Brunszvik Teréz naplója szerint Beethoven a megismerkedés után maga látogatott el rendszeresen a Brunszvik lányokhoz. Sőt! Az estéket is együtt töltötték. Beethoven mindenhova Jozefinnel és Terézzel tartott, bár nem tudni, melyikük keltette fel az érdeklődését: a tehetséges Teréz, vagy a bájos Jozefin.

Tizennyolc nap után a Brunsvik család elhagyta Bécset. Beethoven az utolsó zongoraórán egy búcsúajándékot adott át a nővéreknek, melyet Goethe „A kedves közelléte” című versére komponált, s ígéretet tett arra, hogy hamarosan Martonvásárra látogat.

Jozefin, anyja unszolására, s akarata ellenére, egy szerelem nélküli házasságot kötött. Tíz könyörtelen év után a nő megözvegyült, s hogy életerejét visszanyerje, Terézrel európai körútra indult. Mindkettőjüket hosszú ideje foglalkoztatta a pedagógia, s az ember alakíthatóságába vetett hitük az évek alatt egyre csak erősödött. Ezért Svájcban felkeresték Pestalozzit, a neves pedagógust. A találkozás Teréz egész életét örökre meghatározta, lenyűgözte Pestalozzi nevelésbe vetett hite; a gyermekek iránt érzett kötelességtudata, szeretete. Pestalozzi úgy gondolt a gyermekekre, mint kertész a növényeire, melyeket ápolni, gondozni kell az életkoruknak megfelelően.

A pedagógussal való találkozás gyökeresen megváltoztatta az akkor 34 éves Teréz életét, aki küldetésének érezte, hogy „szellemi anyaként” a köz és elsősorban a gyermekek javát szolgálja. Éledező pedagógiájának lényege a büntetés nélküli nevelés, amely a gyermekek fejlesztésére épül. Kezdetben jótékonyági egyleteket szervezett, majd hosszas előkészítés után 1828-ban az angol óvodák megismerése után megalapította Közép-Európa első kisdédóvóját Budán a Krisztinavárosban, a mai Mikó utcában. Mindezt saját költségén, saját vagyonából fedezte, akárcsak a később létrehozott intézeteket, melyek elsősorban erkölcsépítő, a képességeket kibontakoztatni segítő intézmények voltak. Teréz ezzel együtt igyekezett az arisztokrácia tagjait is rávenni arra, hogy maguk is segítsék az óvodaalapítást. Ennek nyomán egy évvel később újabb 4, majd három évtized alatt száznál több óvoda nyitotta meg kapuit Magyarországon.

Életének utolsó napjaiig a magyar nevelés és közoktatás ügyét szolgálta. Házasságot nem kötött, s gyermeke sem született. „Elfogadom az összes szerencsétlen gyermeket, akit a Gondviselő nekem szán” mondta. Elhivatottsága, nemes céljai kitöltötték az életét, szépséget és értelmet adtak a mindennapjainak.

*

Emlékező gondolatokkal méltatta **Kodály Zoltán** és **Forrai Katalin** – tanár- és tanítvány – elévülhetetlen érdemét a kisgyermekkori zenei nevelés területén, **Nagy Jenőné** főiskolai adjunktus, az Óvodapedagógusok Országos Szakmai Egyesületének elnöke. A nagy elődök országos jelentősége a zenei nevelés területén, amit határainkon messze túlmutatva, távoli kontinensek világában is példa értékűnek tartanak és elismernek, követőre és terjesztőre talál napjainkban is. Nagy Jenőné Inci csodálatos lendülettel és elhivatottsággal irányítja és vezeti az egyesületet, hogy széles körben megvalósuljon: „Az óvodai nevelés a művészetek eszközeivel!”

Az ünnepséget a kisgyermek kórusának tisztán csengő szép éneke koronázta meg. A Tehetséggondozó program keretében foglalkoznak minden óvodában különböző területeken a gyermekekkel. A zenei tehetséggondozó műhelyekben fejlesztett gyermekek közül a legjobb énekesek egy közös alkalmi kórusban vesznek részt, **Gombosné Kálóczy Róza** megfelelő irányításával.

Az ünnepi program a Püspökladányi vendéglátás kedves hívása volt: „Magyar házban a vendéget szeretettel várják...” A kertben a ragyogó napsütésben, fehérrel terített asztalok sokasága hamarosan megtelt a vendégekkel és kedves házigazdákkal. Az ország távoli részeiből érkezett óvónők igaz barátként örvendeztek egymásnak. Azonos hangnemben értekeznek, hiszen azonos értéket képviselnek, közös a gondjuk és örömük. – Megköszönve a szíves vendéglátást, kívánjuk, hogy a továbbiakban is erősödjön elhivatottságuk és barátságuk.

A Magyar Kórusok és Zenekarok – KÖTA, és a Magyar Kodály Társaság nevében fejezte ki köszönetét – előadó meghívottként – e sorok írója a helyszínen. Elismerés és köszönet illeti a szervezőket és rendezőket a szépen megrendezett Kórusfesztiválért, a kórusok vezetőit és minden énekest egyenkint is ezért a remek, példamutató helytállásért.

További sok erőt, hitet, meggyőződést kívánunk munkájukhoz, hogy a zene iránti szeretetüket örömmel és sok szeretettel közvetítsék kis neveltjeik felé. Kodály Zoltán szavait idézve: „**Nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia! Akkor mondhatjuk igazán, hogy Örvendjen az egész világ!**”

Márkusné Natter-Nád Klára